

Agricultura biològica, ecològica o orgànica

Sistema global de gestió de la producció que fomenta i realça la salut dels agroecosistemes, incloent-hi la diversitat biològica, els cicles biològics, i l'activitat biològica del sòl. Això s'aconsegueix mitjançant l'aplicació, sempre que sigui possible, de mètodes agrònomicos, biològics i mecànics, en oposició amb la utilització de materials sintètics, per a desenvolupar qualsevol funció específica dins el sistema.

Agroflació

Terme econòmic de recent aparició que expressa l'augment estructural de preus dels productes agrícoles, principalment gra, derivat del canvi climàtic, la modificació de les estacionalitats dels cicles de producció i comercialització, l'augment de la demanda asiàtica d'aliments, així com els efectes de la transformació dels aliments i de les despulles d'animals en combustibles alterns.

Aliments ecològics

Un aliment ecològic és el que s'obté a partir de la producció ecològica, és a dir, de l'agricultura i ramaderia ecològiques.

Aliments funcionals

Són aquells que es produeixen no només per les seves característiques nutricionals, sinó també per complir una funció específica, com millorar la salut o reduir el risc de contraure malalties. Amb aquesta finalitat, se'ls agreguen components biològicament actius, com minerals, vitamines, àcids grassos, fibra alimentària o antioxidants. Aquest és un camp emergent en la ciència dels aliments.

Antibiòtic

En l'ús comú, un antibiòtic és una medecina que s'utilitza per a tractar una infecció bacteriana, i gràcies als seus efectes, mata o impedeix el creixement de certes classes de bacteries. Normalment és inofensiu per l'hoste, tot i que ocasionalment pot produir-se una reacció adversa a la medecina o pot afectar la flora bacteriana normal de l'organisme. En les explotacions de ramaderia intensiva, els veterinaris utilitzen aquests medicaments de forma preventiva contra malalties habituals i fàcilment transmissibles en aquest tipus de granges, com són els síndromes respiratoris i els processos diarreics. Aquestes dosis massives d'antibiòtics es transmeten a través de la ingestió de la carn d'aquests animals.

Bactèria Escherichia Colli

Bactèria que generalment es troba en els intestins animals, inclòs l'humà, i en les aigües negres. Aquesta i d'altres bacteries són necessàries pel funcionament correcte del procés digestiu. A més, produeix vitamines B i K. És una bactèria utilitzada freqüentment en experiments de genètica i biotecnologia molecular.

Biocombustible

Terme amb el que ens referim a qualsevol tipus de combustible derivat de la biomassa (organismes vius recentment o les seves despulles metabòliques, com són els fems de vaca i la canya de sucre). Els combustibles d'origen biològic poden substituir part del consum de combustibles fòssils tradicionals, com el petroli o el carbó. Els biocombustibles més usats i desenvolupats són el bioetanol i el biodièsel.

Biodiversitat

També anomenada diversitat biològica, és el terme amb el que ens referim a l'enorme varietat d'éssers vius sobre la Terra i els patrons naturals que conforma, resultat de milers de milions d'anys d'evolució, fruit dels processos naturals així com de la creixent influència de les activitats de l'ésser humà.

Bioètica

La bioètica és la branca de l'ètica que aspira a proveir els principis orientadors de la conducta humana en el camp biomèdic. En un sentit més ampli però, la bioètica no es limita a l'àmbit mèdic, sinó que inclou tots els problemes morals relacionats amb la vida en general, ampliant així el seu àmbit d'actuació tractant qüestions relacionades amb el medi ambient i el tracte amb animals.

Biofertilitzants

Organismes vius usats en l'agricultura com a fertilitzants per a les plantes. El seu ús està molt estès en l'agricultura ecològica, doncs en ella no es poden usar fertilitzants sintètics. El seu avantatge principal és que es tracta d'un tipus de fertilitzants naturals, respectuosos amb el medi ambient, i no contaminants. Malgrat això, el principal inconvenient que tenen els adobs orgànics respecte els sintètics és que necessiten més temps per ser efectius.

Biotecnologia

La biotecnologia és tota aplicació tecnològica que utilitza sistemes biològics i organismes vius o derivats per a la creació o modificació de productes o processos amb usos específics: agricultura, farmàcia, ciència dels aliments, ciències forestals i medicina.

Blat Bt

La denominació Bt procedeix de *Bacillus thuringiensis*, una bactèria que normalment viu en el sòl i que té espores amb proteïnes tòxiques per a certs insectes. Els beneficis del blat Bt, és a dir, una versió transgènica de la planta del blat amb la bactèria Bt incorporada, es centren en la possibilitat de conrear-lo sense emprar insecticides, el que suposa a més un benefici directe pel medi ambient. En la polèmica actual sobre l'ús de productes transgènics, s'adverteix sobre els riscos de que els transgènics es converteixin en al·lèrgens, impedit d'aquesta forma l'accés de part de la població a un dels aliments bàsics per a la humanitat. També es planteja que el risc de la resistència a les plagues és el mateix que es produeix amb l'aplicació dels insecticides, doncs els paràsits poden adaptar-se als mecanismes de resistència de les plantes.

Codex Alimentarius

La Comissió del Codex Alimentarius fou creada l'any 1963 per la FAO i l'OMS per a fixar normes alimentàries, reglaments i altres textos relacionats, com per exemple els codis de pràctiques. Els seus objectius principals són la protecció de la salut dels consumidors, assegurar unes pràctiques de comerç clares, i promoure la coordinació de totes les normes alimentàries establertes per les organitzacions governamentals i no governamentals.

Consum Responsable

Teoria que planteja com imperatiu la realització d'un canvi social en els hàbits de consum. El principi fonamental és que cada

consumidor esdevé corresponsable, amb la seva compra, dels impactes socials i ambientals de la producció. Conforme a la Declaració oficial de les Nacions Unides amb motiu de la Cimera de la Terra l'any 2002, una de les causes principals en el constant deteriorament del medi ambient mundial són les modalitats insostenibles de consum i producció, particularment en els països industrialitzats.

DDT

Principal compost organoclorat dels insecticides. És incolor i cristal·lí, molt soluble en els greixos i en els dissolvents orgànics, però pràcticament insoluble en l'aigua. En el segle XX fou molt usat com insecticida, però després d'una campanya mundial en la que s'al·legava que aquest compost s'acumulava en les cadenes tròfiques i podia contaminar els aliments, es va prohibir el seu ús. És un dels compostos considerats plaguicides, i un dels productes químics industrials perillosos que poden matar persones, produir danys en el sistema nerviós i immunològic, provocar càncer i desordres reproductius, així com pertorbar el desenvolupament normal en lactants i nens. El DDT està classificat com altament tòxic.

Deute Ecològic

Nou concepte que explica el vertader flux de capitals, recursos naturals i éssers humans. Explica el destí i els efectes del deute monetari extern i proposa identificar els deutors i creditors en un món desigual, format per un Nord enriquit que manté el seus alts nivells de consum gràcies als recursos procedents del Sud.

Diabetis

Grup de malalties metabòliques caracteritzades per l'eliminació excessiva d'orina, set intensa i altres trastorns generals. En general, el terme es refereix a la diabetis "mellitus", un desordre del metabolisme provocat per una manca de producció de l'hormona insulina que regula la quantitat de glucosa de la sang. La diabetis fa que l'organisme no pugui usar els carbohidrats per produir energia, acumulant-se així en la sang i causant problemes de salut com malalties renals, pèrdua de la visió, i problemes vasculars i cardíacs. N'hi ha de dues classes, ambdues de caràcter hereditari: el tipus I, que generalment es manifesta en la infància o l'adolescència; i el tipus II, propi de l'etapa adulta, i que és provocat per l'obesitat, el consum excessiu de greixos, i la vida sedentària. El tractament sol consistir en l'aplicació d'injeccions d'insulina, una alimentació sana, i una activitat física continuada. És un dels principals problemes de salut pública en molts països desenvolupats.

Especisme

Discriminació basada en la diferència d'espècie animal. La discriminació especista pressuposa que els interessos d'un individu són de menor importància pel fet de pertànyer a una espècie animal determinada. Aquesta discriminació és una actitud bastant arrelada en totes les cultures, i generalment es manifesta amb l'antropocentrisme moral, és a dir, la infravaloració dels interessos de tots aquells que no pertanyen a l'espècie animal Homo sapiens.

FAO (Food and Culture Organization)

L'Organització per a l'Alimentació i Agricultura de les Nacions Unides desenvolupa activitats internacionals dirigides a eradicar la fam. Al oferir els seus serveis tant a països desenvolupats com a països en vies de desenvolupament, la FAO és un fòrum neutral en el que tots els països es reuneixen en règim d'igualtat per a negociar acords i debatre polítiques. L'organització ajuda als països en vies de desenvolupament i als països en transició a modernitzar i

millorar les seves activitats agrícoles, forestals i pesqueres, amb la finalitat d'assegurar una bona nutrició per a tothom.

Fast Food (Menjar ràpid)

Anglicisme que designa aliments preparats i servits amb rapidesa. Qualsevol menjar que requereixi poc temps de preparació pot considerar-se menjar ràpid, però per ser més precisos, el terme fa referència al menjar servit al consumidor de forma ràpida i llest per emportar-se. Aquest tipus d'alimentació ha rebut nombroses crítiques per usar productes base econòmics, i no constituir una dieta sana i equilibrada pel seu alt contingut en greixos.

Food miles

Terme que fa referència a la distància recorreguda pels aliments des que són produïts fins que arriben al consumidor. És una de les mesures que es tenen en compte per valorar l'impacte mediambiental de la producció d'aliments.

Grain

Organització internacional no governamental que promou l'ús i l'administració sostenibles de la biodiversitat agrícola, basant-se en un control sobre les fonts genètiques i en el coneixement local.

Herbicida

Producte fitosanitari emprat per a eliminar les males herbes. Els herbicides selectius eliminen certs objectius en tant que preserven la collita relativament indemne. Els herbicides emprats per netejar terrenys grans no són selectius i eliminen qualsevol planta amb la que entren en contacte.

IFAD (International Fund for Agricultural Development)

Agència creada l'any 1970 en resposta a la sequera i la fam que causaven la mort de milions de persones a l'Àfrica i l'Àsia. La seva missió és constituir una aliança global per lluitar contra la pobresa rural, una de les causes subjacents de la fam i la malnutrició.

Insecticida

Un insecticida és una substància química emprada per a produir la mort d'insectes mitjançant la inhibició d'enzims vitals. Els insecticides són importants en el control de les plagues d'insectes en l'agricultura o per eradicar tot allò nociu per a la salut humana i animal. En el llenguatge quotidià, amb aquest terme ens referim als productes que tenen la propietat de matar insectes, i d'una forma més restringida, a les suspensions contingudes en aerosols.

Insum

Un insum és un bé consumible emprat en la producció d'un altre bé. Aquest terme, en ocasions equivalent al de matèria primera, s'usa principalment en el camp de la producció agrícola. En general són denominats factors de la producció o recursos productius.

LRAN (Land Research Action Network)

Xarxa d'investigadors i moviments socials dedicada al foment i a la defensa del dret fonamental dels individus i de les comunitats d'aprofitar, en igualtat de condicions, els recursos de la terra necessaris per dur una vida digne.

Malnutrició

La malnutrició és la conseqüència de no complir amb una dieta equilibrada en qualitat i en quantitat. Pot produir-se per excés (i dur, per exemple, a un cas d'obesitat) o per defecte. Els efectes de la malnutrició i la desnutrició solen ser irreversibles, sobre tot quan la pateixen individus que estan creixent o en ple desenvolupament, com els nens i els adolescents.

Mètode Fukuoka

Mètode creat per l'agricultor i microbiòleg japonès Masanobu Fukuoka, consistent en practicar un sistema de conreu que ell va denominar "agricultura natural" dins l'àmbit de la permacultura. Bàsicament, aquest mètode consisteix en reproduir les condicions naturals tan fidelment com sigui possible, de forma que el sòl s'enriqueixi progressivament i la qualitat dels aliments conreats millori sense cap esforç addicional.

Monocultiu

Aquest terme s'usa principalment en l'agricultura, i descriu la pràctica de conrear aliments amb patrons de creixement similars fruit d'una semblança genètica. Aquests conreus precisen dels mateixos requisits i pràctiques, el que dona lloc a un millor rendiment en menys terra, ja que la plantació, el manteniment (inclosa la lluita contra els insectes), i la collita, poden estandarditzar-se. Aquesta estandardització produeix menys despesa i pèrdua fruit d'una collita i d'una plantació ineficaces, però aquest mètode també causa erosió, pèrdua de la matèria orgànica, un balanç negatiu de nutrients, desertització, i reducció de la biodiversitat. A aquests danys ambientals hem d'afegir conseqüències socials com, per exemple, el despoblament del món rural per una manca d'oportunitats de feina.

Monsanto

Companyia que va introduir per primer cop en el mercat la primera generació de cultius transgènics, convertint-se en líder mundial en la promoció de la biotecnologia en l'agricultura. Actualment, és el principal venedor mundial de llavors transgèniques a Llatinoamèrica, els Estats Units, i Canadà. Els seus cultius representen més del 90 per cent de tots els cultius transgènics del món. Monsanto afronta moltes crítiques i plets per tenir el monopoli del mercat de les patents, per les seves pràctiques comercials agressives i qüestionables, per tenir a la comunitat de camperols dependent de les seves llavors, i per l'empobriment de la riquesa biològica causat per les seves pràctiques.

No et mengis el món

Campanya iniciada per Veterinaris Sense Fronteres l'any 2005, destinada a promoure el reconeixement del deute ecològic i a exigir la sobirania alimentària de tots els ciutadans.

Obesitat

Acumulació excessiva de greix en el cos, determinada per un índex de massa corporal (IMC, càlcul entre l'alçada i el pes d'un individu) superior o igual a 30. És un factor de risc conegut per malalties cròniques, com són per exemple les malalties cardíaques, diabetis, hipertensió arterial, ictus, i alguns tipus de càncer. L'evidència suggereix que es tracta d'una malaltia amb origen multifactorial: genètic, ambiental, i psicològic, entre d'altres.

OGM o transgènic

Un organisme genèticament modificat (OMG o GMO, de l'anglès Genetically Modified Organism) és aquell manipulat en laboratoris genètics en els que ha estat dissenyat o alterat deliberadament.

OMC

L'Organització Mundial del Comerç fou creada l'any 1995 com un òrgan d'administració dels acords comercials negociats pels seus membres. A més d'aquesta funció principal, l'OMC és un fòrum de negociacions comercials multilaterals; administra els procediments de solució de diferències comercials (conflictes entre països); supervisa les polítiques comercials; i coopera amb el Banc Mundial i amb el Fons Monetari Internacional, amb l'objectiu

d'aconseguir una coherència millor entre les polítiques econòmica i comercial a escala mundial.

OMS

L'Organització Mundial de la Salut és l'autoritat directiva i coordinadora de l'acció sanitària en el sistema de les Nacions Unides. És la responsable de dur a terme una funció de lideratge en els assumptes sanitaris mundials, configurar l'agenda de les investigacions en salut, fixar normes, articular opcions de política basades en l'evidència, oferir suport tècnic als països, i controlar les tendències sanitàries mundials.

Patents de llavors

Possibilitat de que les llavors de varietats vegetals genèticament modificades puguin ser patentades, incloent-hi les seves hibridacions espontànies. El sistema de patents genètiques permet l'apropiació exclusiva sobre certes formes de vida, donant a les corporacions que les tenen el control gairebé total sobre aquells que compren llavors transgèniques. Mitjançant la firma de contractes, les empreses de llavors forcen als productors a comprar noves llavors cada any, prohibint-los separar part de la seva collita de cara a la següent sembra.

Patents genètiques

Són intents de patentar seqüències d'ADN. Cada patent inclou una mida de 3 seqüències d'ADN. Aquestes patents plantegen qüestions ètiques i legals sobre si és legalment possible i moralment acceptable la concessió de patents comercials sobre cèl·lules vives a indústries d'enginyeria genètica. Fins l'arribada de l'enginyeria genètica, tots els organismes vius presents en la natura (plantes, animals i qualsevol altre organisme), no es consideraven patentables doncs això implicava la concessió d'uns drets absoluts pel seu ús. Diverses personalitats expertes en bioètica, han alertat sobre el perill que suposa per a la humanitat el fet de que empreses privades controlin el contingut del mapa genètic de l'home.

PCB

Els PCB o bifenils policlorats són una sèrie de substàncies organoclorades. Degut a la seva gran estabilitat tèrmica biològica i química, així com per la seva elevada constant dielèctrica, els PCB es van usar de forma massiva fins a mitjans de la dècada dels 70 com a aïllants en equips elèctrics. Posteriorment es va descobrir la seva toxicitat ambiental, però degut a la forma com s'usen i les seves aplicacions industrials, resulta pràcticament impossible controlar les emissions a l'entorn d'aquests productes. Degut a la seva ampla difusió ambiental, s'han trobat PCB en productes com la llet i derivats, en el teixit adipós (humà i animal), i en altres òrgans amb contingut greixós com el cervell i el fetge. La seva fabricació està prohibida en els Estats Units des de l'any 1977, i des de 1983 a Alemanya.

Permacultura

Agricultura permanent. Forma de conrear aliments amb mètodes que no perjudiquen el sòl però que asseguren un millor rendiment.

Pesticides

Els pesticides, agroquímics, o plaguicides, són substàncies químiques emprades per a matar, repel·lir, regular, o interrompre el creixement d'éssers vius considerats plagues. Dins aquesta denominació s'inclouen insectes, herbes, ocells, mamífers, peixos i microbis que competeixen amb els humans per aconseguir aliment, tot destruint els conreus i propagant malalties.

Petjada de carboni

La petjada de carboni és un “indicador de l'impacte que les activitats humanes tenen en l'entorn en termes de la quantitat de gasos d'efecte hivernacle produïts, amidada en unitats de diòxid de carboni”. És un indicador útil pels individus i les organitzacions per a conèixer en quina mesura contribueixen a l'escalfament global. Per a contrarestar la petjada de carboni podem recórrer a la compra de crèdits de carboni, o a la reducció de les emissions a través d'energies alternatives com són la solar i l'eòlica, o a iniciatives com la reforestació. La petjada de carboni també pot reflectir els diferents usos que s'ha fet del concepte de petjada ecològica.

Revolució genètica

La publicació, l'any 1953, de La estructura molecular de los ácidos nucleicos, dels doctors Watson i Crick, pot ser considerada com el punt de partida de l'anomenada revolució genètica, possiblement la revolució més important del segle passat. El coneixement de la informació genètica i del genoma humà, ha transformat molts aspectes de l'activitat humana, i en especial de la medicina. Aquesta evolució de la genètica molecular ha permès que no només compreguem el fenomen genètic, sinó també molts dels processos associats a la salut i a la malaltia.

Revolució verda

Nom amb el que es va batejar, en els cercles internacionals, l'important augment de la producció agrícola que es va produir a Mèxic a partir de 1943 com a conseqüència de l'ús de tècniques de producció modernes, com per exemple la selecció genètica, o l'explotació intensiva gràcies al regadiu i basada en un ús massiu de fertilitzants, pesticides i herbicides. Posteriorment, les noves tècniques es van anar aplicant en altres països del Tercer Món, com l'Índia, al temps que van aplicar-se també en altres cultius com l'arròs o el blat. La importància d'aquesta revolució radica en el fet de que mostrava perspectives molt optimistes per fer front a la fam i la desnutrició dels països subdesenvolupats. Però els aspectes negatius no van tardar en aparèixer: problemes d'emmagatzematge, cost excessiu de les llavors i de la tecnologia complementària, dependència tecnològica, més contaminació, erosió del sòl, i aparició de noves plagues. Per tot això, fou durament criticada des de diversos punts de vista, des de l'ecològic a l'econòmic, passant pel cultural, i incloent-hi el nutricional.

Roundup®

Marca registrada d'un herbicida sistèmic i d'ampli espectre, fabricat per la companyia nord-americana Monsanto, i que conté l'ingredient actiu glifosat. El glifosat és l'herbicida més usat en els Estats Units i és l'agroquímic més venut de tots els temps. Monsanto va fabricar i patentar la molècula del glifosat en la dècada dels 70 i ha comercialitzat Roundup® des de 1973. Va mantenir els drets exclusius en els Estats Units fins que la seva patent americana va expirar en el mes de setembre de l'any 2000, i en els països en els que havia expirat abans, tenia la quota de mercat predominant.

Seguretat alimentària

La seguretat alimentària existeix quan totes les persones, en qualsevol moment, tenen accés a una alimentació suficient, segura i nutritiva, que satisfaci les seves necessitats i preferències alimentàries per dur una vida activa i sana. Com a mínim, la seguretat alimentària inclou la disponibilitat immediata d'aliments nutritius i segurs, i la garantia de tenir accés a aliments acceptables a través de formes socialment acceptables, és a dir, sense recórrer a subministres d'emergència, deixalles, robatoris, o altres estratègies de supervivència.

Sobirania alimentària

Dret de cada poble a definir les seves pròpies polítiques agràries i alimentàries segons els objectius de desenvolupament sostenible i de seguretat alimentària. Això implica la protecció del mercat domèstic en contra dels productes excedents que es venen més barats en el mercat internacional, i contra la pràctica del dumping (venda per sota dels costos de producció). La sobirania alimentària incideix també en la importància dels mètodes de producció dels aliments i del seu origen. Destaca la relació que té la importació d'aliments barats en la debilitació de la producció i de la població agrària locals.

Sobrepès

Excés de pes en relació amb l'alçada. Concretament es refereix a les cèl·lules preadiposes, en contrast amb les cèl·lules adiposes, és a dir, l'obesitat. Les causes principals són: els factors genètics i les alteracions del metabolisme; una alimentació excessiva i incorrecta associada a la manca d'exercici; i els trastorns en la conducta alimentària. La majoria de casos de sobrepès es localitzen en els països industrialitzats, on l'alimentació és abundant i gran part de la població realitza feines que no requereixen un gran esforç físic.

Subsidi agrícola

El subsidi agrícola és l'ajut destinat a les produccions agrícoles. Bàsicament, aquests ajuts poden ser de dos tipus: ajuts directes (per quilos, superfícies, caps de bestiar, etcètera), i ajuts indirectes (rebaixa dels impostos sobre els productes o sobre les despeses necessàries per a l'activitat agrària). Dins la Unió Europea, l'agricultura està subvencionada o subsidiada, afectant en gran mesura les rendes dels agricultors en certs productes. La Unió Europea, a través de la Política Agrària Comuna (PAC) i l'Organització Comuna de Mercats (OCM), regula i subvenciona les produccions agrícoles de diverses maneres.

Tecnologia de restricció d'ús genètic o TRGU

Tecnologia de modificació genètica aplicada a les llavors, que provoca que aquestes “es suicidin”, impedit així que els agricultors puguin tornar a plantar la llavor que ja han conreat. Als pagesos, això els ocasiona una dependència de les empreses de llavors, doncs els han de comprar llavors en cada sembra. Són conegudes com les llavors “suïcides” o Terminator.

Vegetalisme

Filosofia i forma de vida que exclou l'ús dels animals com a aliment, roba o per qualsevol altre objectiu. Els vegetalistes no usen ni consumeixen cap mena de producte d'origen animal. Les raons principals per ser un vegetalista són el compromís ètic o les conviccions morals amb relació als drets dels animals, l'entorn, la salut humana, o bé qüestions espirituals o religioses. Una de les principals preocupacions radica en la cria intensiva i en l'experimentació animal, així com en l'ús intensiu de la terra i d'altres recursos necessaris per a la cria d'animals.

Vegetarianisme

El vegetarianisme és el règim alimentari que té com a principi l'abstenció de carn i peix, i es basa en el consum de cereals, llegums, fruites, i verdures. La persona que practica aquesta mena de dieta és coneguda com vegetariana. Dins aquesta pràctica vegetariana hi ha diferents tipus i graus.

Veterinaris Sense Fronteres (VSF)

Organització no governamental declarada d'utilitat pública, que treballa des de l'any 1987 per a millorar la qualitat de vida de les poblacions més desfavorides del planeta. VSF col·labora amb les comunitats rurals dels països en vies de desenvolupament amb l'objectiu de millorar la seva productivitat animal.

Vía Campesina

Moviment internacional de camperols i camperoles, població rural, petits i mitjans productors, dones del camp, indígenes, gent sense terra i treballadors agrícoles. És un moviment autònom, plural, multicultural, independent, sense cap afiliació política, econòmica o de cap altre tipus, que treballa per a la defensa dels valors i dels interessos bàsics dels seus membres. Les organitzacions que formen Vía Campesina provenen de 56 països d'Àsia, Àfrica, Europa, i el continent americà.

-

Fonts:

FAO
Societat Espanyola de Biotecnologia
USDA
Wikipedia

Recurs recomanat:

Revista Educació i Sostenibilitat. Alimentació [Núm. 5].

Primavera 2009

Reflexions i recursos per a educar cap a una alimentació més sostenible.

http://rce-barcelona.net/index.php?option=com_content&task=view&id=87&Itemid=237

-

now

Glossari elaborat per a NOW. Trobades en el present continu.
www.cccb.org/now

